

► Verslag

Begeleidingscommissie Vergadering van 9 mei 2018

Aanwezige leden:

- Kabinet JAMBON
 - Kabinet JAMBON
 - AD Civiele Veiligheid
 - AD Civiele Veiligheid
 - AD Civiele Veiligheid
 - federale diensten gouverneur Limburg
 - federale diensten gouverneur Henegouwen
 - Union des Villes et des Communes Wallonnes (UVCW)
 - Brandweervereniging Vlaanderen (BVV)
 - Netwerk Brandweer
 - VVSG
 - Fédération royale des corps de sapeurs-pompiers de Belgique (FRCSPB)
 - Commission des commandants de zone francophones et germanophone (COZO)
 - Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers (VVB)
 - Vlaams gewest
 - Waals gewest
 - Brussels Hoofdstedelijk gewest
 - KCCE
-

1. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 21 februari 2018

De vertegenwoordiger van BVV vraagt twee aanpassingen aan het verslag van de vergadering van 21 februari 2018 :

Bij punt 2.2 vraagt hij dat de twee opties mogelijk blijven (lesgevers-personeelsleden van de school én lesgevers-personeelsleden van de zone). Hij stelt voor dat er per school en per zone wordt beslist over welk systeem wordt gekozen. De voorzitter meldt dat de wetgeving zal aangepast worden aan het systeem uit het ontwerp voor de Civiele Bescherming.

Bij punt 7.1 benadrukt hij dat het huidige ontwerp over de lijst met specialisaties niet voldoet. Hij vindt niet dat zones hierover zelf moeten beslissen.

Het verslag zal op deze punten aangepast worden.

De vertegenwoordiger van Netwerk Brandweer verduidelijkt dat wanneer hij niet expliciet aangeeft te spreken namens VVSG of namens het Netwerk Brandweer, hij namens beide spreekt.

[Tapez ici]

De voorzitter stelt vast dat de wetgeving het Netwerk Brandweer niet voorziet als lid van de commissie, maar dat het Netwerk wel als expert deel kan uitmaken van de Begeleidingscommissie.

De vertegenwoordiger van de Waalse gouverneurs heeft een opmerking over het verslag van de Begeleidingscommissie van 29 november 2017, meer bepaald over punt 7.5 'bepalen van de bedragen van de dotaties door de gouverneur'. De wetgeving voorziet geen bepaling die de hypothese regelt waarin de gemeentelijke dotaties werden opgelegd door de gouverneur (bij gebrek aan akkoord tussen de gemeenten) en de zone beslist om tijdens het jaar een begrotingswijziging te doen waardoor de gemeentelijke dotaties stijgen. Hij wil deze lacune in de wetgeving onderstrepen.

2. Opvolging van de besprekingen van de commissie

2.1. Werkgroep SAH : Feedback van de vergadering van 21/02/2018

De voorzitter legt uit dat het werk van de werkgroep is afgerond. Het is nu aan de Juridische directie van de ADCV om te kijken hoe de wetgeving moet aangepast worden. Het is gebleken dat er op dit vlak nog enkele moeilijkheden zijn, daarom stelt de voorzitter voor om de werkgroep nog 1 keer te laten samenkomen. Het eindverslag ligt nu bij de vertaaldienst en wordt dan overgemaakt aan de leden van de werkgroep. Eventuele opmerkingen en knelpunten zullen besproken worden tijdens een vergadering begin juni zodat tijdens de volgende vergadering van de Begeleidingscommissie het voorstel kan toegelicht worden.

De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer vraagt dat de leden van de werkgroep betrokken zouden worden bij de opmaak van de wetgeving. De voorzitter antwoordt dat de normale procedure zal gevolgd worden, met een bevraging van de stakeholders. Het is uiteraard de bedoeling dat de reglementering overeenkomt met de conclusies van de werkgroep.

Timing ? Het is de bedoeling om de reglementaire procedure op te starten vóór de zomer van 2018. De kans is reëel dat niet alle teksten zullen kunnen aangenomen worden door de huidige regering.

De voorzitter wil de leden van de werkgroep bedanken voor hun constructieve werk.

2.2. Fysieke paraatheid

Tijdens de vergadering van 21 februari werden drie oplossingen voorgesteld om de slaagkansen van vrijwilligers bij de fysieke proeven te verhogen.

1. Voorstel van BVV en VVSG: poging 1 en 2 bij het begin van de stage en poging 3 en 4 op een later moment tijdens de stage. Wie het nodig heeft, wordt begeleid door de zone.
2. De VVB vraagt ook een combinatie van beide maatregelen: 4 pogingen én een begeleiding door de zone.
3. De vertegenwoordiger van de Franstalige en Duitstalige zones meent dat het een goede oplossing zou zijn om de stagiairs een eerste test te laten afleggen bij het begin van de stage zodat zij zich gedurende de volledige duur van de opleiding kunnen voorbereiden en op het einde van de opleiding de test opnieuw kunnen afleggen.

[Tapez ici]

Er werd gevraagd aan de ADCV om de voor- en nadelen van elk voorstel te onderzoeken. Het KCCE heeft de omvang van het probleem onderzocht. Uit de eerste resultaten blijkt het om een minderheid van de stagiairs te gaan: van de 514 stagiairs die in aanmerking kwamen om de proeven te kunnen afleggen, zijn er slechts 7 niet geslaagd en hebben er 3 een herexamen. Elf stagiairs hebben niet deelgenomen aan de proeven. Het lijkt niet onmiddellijk nuttig een regelgeving aan te passen voor zo'n klein aantal mensen. De overgrote meerderheid blijkt geen problemen te hebben om voor deze testen te slagen binnen de voorziene twee pogingen.

Bovendien mogen de stagiairs deel 2 van het brevet B01 slechts aanvatten na volledige afronding van deel 1 (waarbij men dus moet geslaagd zijn in de examens van alle betreffende modules). De hoofdreden is hier de veiligheid van de brandweermannen en de burgers. Een aantal essentiële zaken moeten aangeleerd zijn vooraleer men kan overgaan tot deelname aan deel 2 (bv. brandbestrijding deel 1). Er werd voor gekozen om de module fysieke paraatheid in deel 1 te situeren, hoofdzakelijk omwille van de kostprijs van de opleiding. Het is niet de bedoeling dat mensen aan de opleiding brandweerman beginnen, om dan halverwege tot de conclusie te komen dat hun fysieke conditie niet toereikend is.

Het KCCE heeft wel vastgesteld dat sommige zones hun stagiairs niet voldoende informeren over de fysieke proeven en de gevolgen bij het niet-slagen. Daarom wordt voorgesteld om de tekst niet te wijzigen maar om de zones duidelijk te maken dat zij hun stagiairs moeten informeren over de fysieke proeven en dat zij hen hierop moeten voorbereiden. Het is immers wel degelijk een verantwoordelijkheid van de zone om de brandweermensen te begeleiden. Die verantwoordelijkheid wordt benadrukt in de Ministeriële omzendbrief van 1 maart 2017 aangaande de fysieke paraatheid van de operationele personeelsleden van de hulpverleningszones en de accreditatie van de dragers adembescherming.

Daarnaast is er ook de individuele verantwoordelijkheid van de stagiair. Van iemand die werkt voor de brandweer kan verondersteld worden dat hij beseft dat een goede fysieke conditie een sine qua non is, en dat men zijn verantwoordelijkheid opneemt als er nog zaken te verbeteren zijn.

Tot slot kan de eventuele herkansing van het examen voor deze module ook zoveel mogelijk naar het einde van deel 1 van brevet B01 worden georganiseerd. Dit zou toelaten om meer tijd te hebben om te oefenen.

De vertegenwoordiger van VVB betreurt dat de reglementering niet zal gewijzigd worden en herhaalt dat heel wat zones geen begeleiding van de vrijwilligers voorzien en hun personeel niet informeren. Daardoor haken vrijwilligers af. Hij vraagt zich ook af welke maatregelen kunnen genomen worden tegen de zones als zij geen begeleiding voorzien.

De vertegenwoordiger van het kabinet herinnert de leden aan de ontstaansgeschiedenis van deze maatregel. Het doel was om de drempel van de fysieke vereisten te verhogen in de tijd. De fysieke proeven die moeten afgelegd worden bij de aanwerving zijn laagdrempelig en laten toe om geïnteresseerde kandidaten te kunnen aanwerven. De fysieke proeven tijdens de stage zijn veeleisender, maar er wordt wel verwacht dat de kandidaat de mogelijkheid heeft om zich hierop voor te bereiden. Stagiairs toelaten om aan twee bijkomende proeven deel te nemen, zou een zware maatschappelijke kost betekenen wanneer een kandidaat aan het einde dan toch niet zou slagen.

Volgens de voorzitter is de fysieke proef een nulmeting en volgt de fysieke proef na de opleiding B01. Het doel van dit agendapunt is om meer mensen te laten slagen voor de fysieke proef. Dit doel zal

[Tapez ici]

volgens hem niet bereikt worden door meer pogingen te voorzien maar wel door de begeleiding door de zones te verbeteren. Het beleid rond fysieke paraatheid wordt zonaal gevoerd. Vanuit het federale niveau kunnen hier geen instructies over worden gegeven.

De directeur van het KCCE legt uit dat proef waar de meesten niet in slagen de loopproef is. Hij stelt voor dat een vrijwilliger bij de start van zijn opleiding de loopproef vrijwillig kan komen afleggen. Als men niet slaagt, weet men dat men moet trainen. De zone heeft ook belang bij een begeleiding van de vrijwilligers.

De vertegenwoordiger van VVB hamert op het feit dat begeleiding door de zones cruciaal is. Volgens hem worden beroepspersoneelsleden wel begeleid door de zone, in tegenstelling tot het vrijwillig personeel. Hij hoopt dat het bureau voor de vrijwilligers hierbij zal helpen.

De voorzitter vraagt dat de vertegenwoordigers van de zonecommandanten en de federaties de zonecommandanten erop wijzen dat zij de vrijwilligers moeten voorbereiden op de fysieke proef.

De vertegenwoordiger van de Franstalige zonecommandanten antwoordt dat de begeleiding door de zones enkel beperkt mogelijk is. Volgens hem is het aan de school om aan de kandidaten uit te leggen wat een opleiding inhoudt. Hij vraagt of dit kan ingepast worden in de opleiding zodat de begeleiding door de school gebeurt.

De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer vraagt om niet alle verantwoordelijkheid bij de zones te leggen. Samen nadenken over hoe de begeleiding moet gebeuren is volgens hem een goede oplossing.

De voorzitter wijst op het forum van de provinciale opleidingsraad waar zones en de school rond de tafel zitten. Deze problemen kunnen daar perfect besproken worden. Een aanpassing van de regelgeving is niet nodig en de scholen met de begeleiding belasten gaat te ver. Een kandidaat moet ook zijn individuele verantwoordelijkheid nemen en zelf trainen, bv. met de app van start to run.

Volgens de directeur van het KCCE zullen sommige scholen misschien bereid zijn om de begeleiding op zich te nemen, maar zullen zij dit niet gratis doen. Hij raadt aan om dit op de agenda van de provinciale raad te zetten.

De vertegenwoordiger van VVSG zegt dat al er veel moet gebeuren de zones, ook financieel. Hij vraagt dat de scholen de zones ondersteunen bij de begeleiding.

De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer haalt het punt aan dat de sancties bij niet-slagen (levenslange uitsluiting) zwaar zijn. De vertegenwoordiger van de VVSG treedt hem bij. Eindeloos herbeginnen is geen optie maar levenslang uitsluiten is te streng.

De vertegenwoordiger van het kabinet erkent dat dit een harde werkwijze is maar dat dit ook zo is in het reguliere onderwijs. Als iemand niet geschikt is voor een opleiding, moet hij dat aanvaarden. Moet de wetgeving aangepast worden voor een kleine minderheid? Dit is een verantwoordelijkheid van de werkgever en de kandidaat. De lijn moet ergens getrokken worden. Er zal altijd iemand net niet geslaagd zijn.

De vertegenwoordiger van Netwerk Brandweer wijst op de nood aan vrijwilligers en de inspanningen die zij al moeten doen bovenop hun hoofdberoep. Hij vraagt om hen alle kansen te geven

De voorzitter besluit dat de reglementering niet zal aangepast worden maar dat de focus moet liggen op een betere begeleiding van de kandidaten door de zone en de school samen. Dit moet besproken

[Tapez ici]

worden op de provinciale raden voor opleiding. De slaagpercentages van de fysieke proeven moeten wel opgevolgd worden. Indien de slaagcijfers plots dramatisch dalen, zal het probleem nader onderzocht worden.

2.3. Belastingvrijstelling

De voorzitter schetst het probleem. De wetgevende initiatieven rond het vrijetijdswerk, waarvoor een belastingvrijstelling tot 6000€ per jaar is voorzien, was de aanleiding voor de vraag van VVB om de bestaande belastingvrijstelling voor vrijwillige brandweermannen op te trekken van 4500€ per jaar naar 6000€ per jaar. Tijdens de vorige vergadering van de Begeleidingscommissie werden beide systemen met elkaar vergeleken. Intussen werd er overlegd tussen de kabinetten IBZ en Financiën. Financiën heeft in principe geen bezwaar tegen een verhoging van de vrijstelling maar koppelt dit aan twee voorwaarden: (1) alle andere voordelen van het statuut van vrijwillig brandweerman moeten worden geschrapt zodat beide statuten volledig gelijk zijn en (2) het budget voor deze maatregel moet gedragen worden door IBZ. De kost voor een verhoging van de vrijstelling wordt ruw geschat op 18 miljoen €.

Gezien deze voorwaarden lijkt de vraag naar een verhoging van het vrijgestelde bedrag onverstandig. Het voorstel om de vrijstelling te verhogen wordt dus niet verder uitgewerkt en de huidige vrijgestelde bedragen blijven behouden.

Zowel VVB als BVV begrijpen de beslissing.

2.4 Oprichting van de werkgroep « opleiding » : Stand van zaken

De vertegenwoordiger van het kabinet IBZ laat weten dat de werkgroep al een eerste keer is samen gekomen. De opdrachten op korte termijn zijn quick wins, namelijk :

- een oplossing zoeken voor het probleem van de zonale instructeurs,
- het bedrag van de subsidies voor het FGA,
- onderzoeken of een deel van subsidies opleiding aan de zones kan worden betaald,
- een methoden uitwerken voor het analytisch rapporteren door de scholen aan het KCCE en
- een overgangperiode voorzien tijdens dewelke de uren voortgezette en permanente opleiding (2 X 24u) samen verrekend kunnen worden.

Hij benadrukt dat de werkgroep zich niet zal bezig houden met :

- praktische zaken die op een ander niveau beslist moeten worden, zoals bv. de afstemming van de opleidingsbehoeften van de zones en het opleidingsaanbod van de school. Dat moet in de provinciale raden gebeuren.
- De lange termijnvisie van de Minister over het veiligheidsonderwijs (politie, BW, DGH).

De volgende vergadering zal plaatsvinden op donderdag 7 juni. De bedoeling is om een tekstvoorstel uit te werken dat aan de partners kan worden voorgelegd zodat het KB Opleiding tegen eind 2018 kan aangepast worden.

[Tapez ici]

2.5 Aankoopcentrale Waals gewest : toegang

Een nieuwe brief werd overgemaakt aan het kabinet van de Minister-President die liet weten dat dit zal worden opgevolgd. De vertegenwoordiger van de Waalse Regering bevestigt dit. Hij laat alvast weten dat er volgens de Waalse administratie teveel kandidaten zijn voor de Waalse aankoopcentrale maar belooft om dit verder te onderzoeken.

De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer vraagt hoever het staat met aankopen door de zones bij de federale aankoopcentrale. De medewerkster van de ADCV legt uit dat de hulpverleningszones, zoals de politiezones, niet binnen het toepassingsgebied van het KB van 22 december 2017 inzake de federaal gecentraliseerde overheidsopdrachten in het kader van het federaal aankoopbeleid, zullen opgenomen worden maar dat zij via een opname in de bestekken nog steeds zullen kunnen deelnemen aan de opdrachten.

2.6 Statistieken KCCE 2016

De 3 ontbrekende zones voor werden bevraagd door de federaties. Midwest en Liège 1 hebben hun gegevens bezorgd. Er ontbreekt nu enkel Hainaut-Centre. Volgens de zonecommandant is het onmogelijk om de cijfers te bezorgen omwille van een administratieve staking. Tegen 30 juni zullen de cijfers van 2016 klaar zijn. Publicatie wordt voorzien tegen 21 juli 2018.

De cijfers over de in- en uitstroom van vrijwilligers voor de jaren 2017-18 zullen deel uitmaken van het jaarverslag dat de zones binnenkort zullen moeten opmaken.

3. Aanduiding van een data protection officer in het kader van de AVG

De UVCW vroeg op de vergadering van 21 februari 2018 richtlijnen om te bepalen wie de zones als DPO kunnen aanstellen. Is er een bepaald profiel ? Moet er iemand extern worden aangeworven ? Is er een risico op een belangenconflict met bepaalde functies binnen de zone ? Kan 1 DPO voor verschillende zones werken?

De ADCV onderzocht dit en maakte een gedetailleerde fiche (in bijlage). De vertegenwoordigster van de ADCV overloopt de belangrijkste zaken.

De vertegenwoordigster van de Vlaamse gouverneurs geeft mee dat in Limburg de verschillende politiezones samen 1 DPO hebben aangewezen. Dit zou dus ook kunnen voor de brandweezones.

De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer wil dat de fiche wordt aangepast op het punt waar staat dat de DPO rechtstreeks verslag uitbrengt aan de hoogste leidinggevende. In de nota wordt hier de voorzitter van de zone vermeld, maar naar analogie met de werkwijze in de gemeenten, kan dit ook aan de zonecommandant gebeuren. De fiche zal worden aangepast.

De vertegenwoordigster van de UVCW stelt vast dat er geen bijzondere bepalingen gelden voor de DPO van de hulpverleningszones en vraagt om in de Franstalige fiche de term 'autorité de tutelle' te vervangen door 'autorité de contrôle'. Zij geeft aan dat moet toegevoegd worden dat de DPO op elk moment bereikbaar moet zijn. De fiche zal worden aangepast.

De vertegenwoordiger van de Waalse zonecommandanten vraagt om de vragen en antwoorden + best practices over de GDPR te verzamelen in de FAQ Zones. Dit zal gebeuren.

[Tapez ici]

De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer meldt dat het Netwerk een bijeenkomst gepland heeft over de gegevensbescherming door de zones. De Juridische directie van de ADCV zal ook uitgenodigd worden. De UVCW heeft ook een werkgroep.

De vertegenwoordiger van de Waalse gouverneurs zegt dat ook de werkwijze van de gemeenten kan dienen als voorbeeld voor de zones.

4. Lijst van specialisaties voor de toelage

Het kabinet IBZ wil een werkgroep oprichten met vertegenwoordigers uit de Begeleidingscommissie om te bepalen welke specialisaties mogelijks in aanmerking komen voor een toelage. De werkgroep moet tot een akkoord komen dat uiteindelijk zal leiden tot een ministerieel besluit. Niet alle specialisaties zullen recht geven op een toelage.

Kandidaten voor de werkgroep kunnen zich via e-mail melden bij het secretariaat van de commissie.

5. De toekomst van de civiele bescherming : stand van zaken

De Ministerraad heeft de koninklijke besluiten tot bepaling van het administratief en geldelijk statuut van het operationeel personeel van de civiele bescherming en tot organisatie van de selectie van de personeelsleden van de nieuwe civiele bescherming goedgekeurd alsook drie koninklijke besluiten met betrekking tot de overdracht van personeel van de civiele bescherming naar de zones. De teksten werden overgemaakt aan de Raad van State, die de termijn voor advies heeft verlengd tot 60 dagen (= 15 juni). Nadien volgt een 2de lezing in de Ministerraad. De start van de hervorming blijft behouden op 01/01/2019.

De vertegenwoordiger van BVV vraagt wanneer het eerste personeel van de civiele bescherming zal kunnen overgedragen worden naar de hulpverleningszones. De verwachte timing is oktober-november 2018. De tekst moet eerst nog een hele procedure volgen (comité A, Raad van State en Ministerraad). De termijn tussen de publicatie van de tekst en 01/01/2019 zal krap zijn. Geïnteresseerde zones bereiden zich dus best nu al voor (bv. door een aanpassing van hun personeelsplan of door de vacant verklaring van de betrekkingen al te voorzien) zodat de oproep kan gepubliceerd worden eens het KB er is.

6. Dringende medische hulp : stand van zaken

De vertegenwoordiger van het kabinet Volksgezondheid is niet aanwezig. De voorzitter heeft geen nieuwe info over de DMH.

Er wordt beslist om de vertegenwoordiger uitdrukkelijk uit te nodigen voor de volgende vergadering van de Begeleidingscommissie omdat er heel wat knelpunten zijn, o.a. over de financiering van het nieuwe systeem (de Vlaamse en Waalse zonecommandanten gaven een negatief advies in de nationale raad).

De vertegenwoordigers van de zonecommandanten geven hun bezorgdheden/opmerkingen door aan het secretariaat van de commissie zodat deze tijdens de volgende vergadering besproken kunnen worden. Het punt zal ook op de agenda van de Conferentie van de gouverneurs gebracht worden zodat Volksgezondheid ook daar toelichting zal geven.

[Tapez ici]

7. Organisatie van de bevorderings- en aanwervingsproef voor de graad van sergeant

De competentieproef op korte termijn zal een postbakoefening zijn en deze kan vanaf juni georganiseerd worden. Dit najaar zou de inhoud van de definitieve proef moeten vastgelegd zijn.

Het Netwerk Brandweer heeft zich al geëngageerd om mee te werken aan de uitwerking van de proef. De vraag wordt ook aan de Franstalige federatie gesteld. Het doel is om een gedragen voorstel te hebben.

8. Varia

8.1 De vertegenwoordiger van het Netwerk Brandweer wil een punt agenderen op de volgende vergadering van de Begeleidingscommissie: het advies aan de Minister over het vervolg op het traject Milquet (= de bedragen van de federale dotaties). Hij maakt hiervoor een fiche en bezorgt die aan het secretariaat van de commissie .

Volgende vergadering : woensdag 4 juli 2018 om 10u.